

Ørreders livscyklus

Ørredernes livscyklus starter, når æggene gydes i perioden oktober-februar afhængig af vandets temperatur. Hunfisken vælger et område i vandløbet med hurtig strøm og stenbund til gydeplads. Her graver hun en gydegrube ved at lægge sig på siden og slå kraftigt med halefinnen. Hunfisken stiller sig på bunden og gyder sine æg i en lang stråle, samtidig med at hannerne afgiver sæd. De befrugtede æg lægger sig på bunden mellem stenene. Til sidst slår hunnen sten og grus hen over æggene med halen.

ÆGGENE

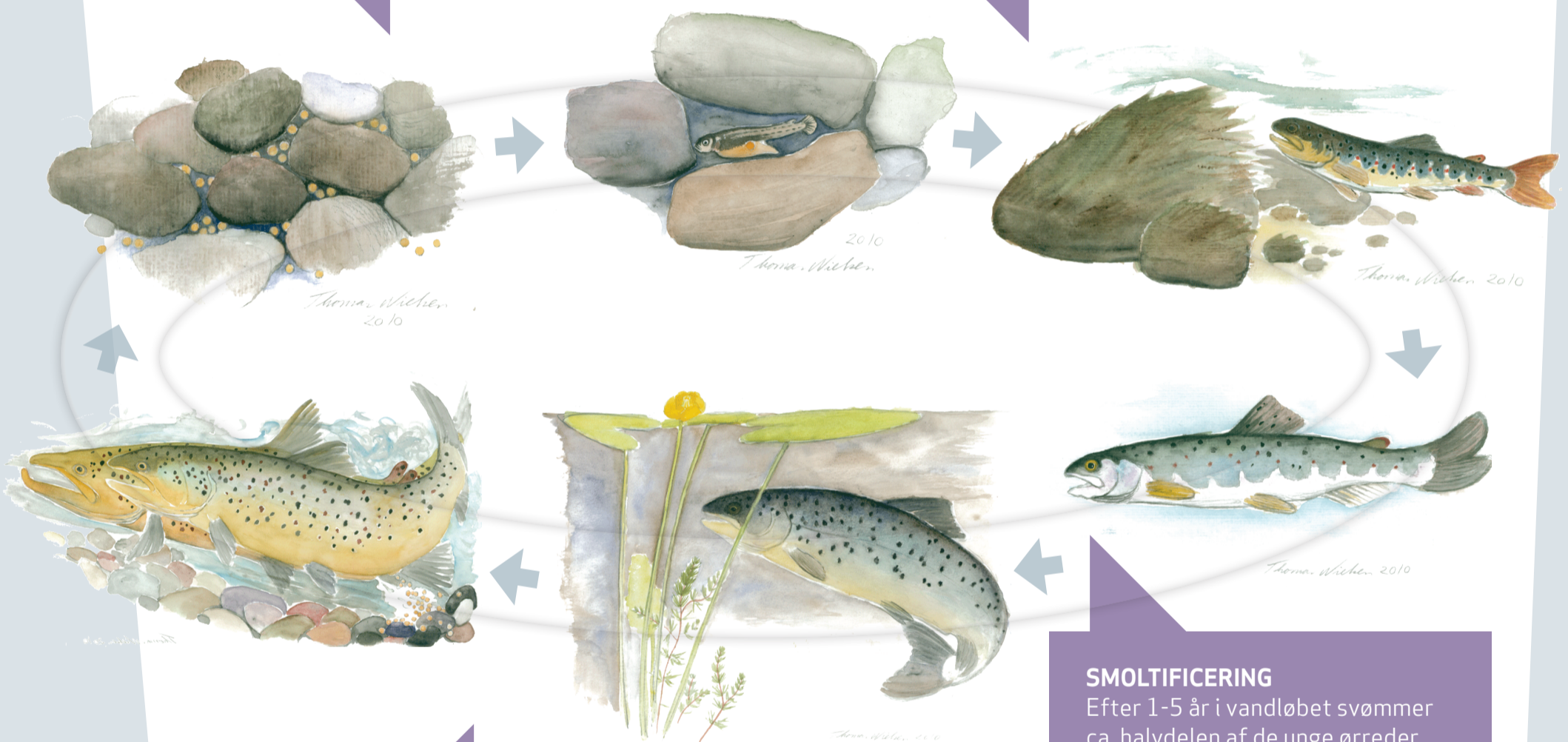
Befrugtede æg (2-3 mm) mellem grus (30-50 mm)

Æggene klækkes i april-maj afhængig af vandtemperaturen.

YNGLEN OG UNGFISK

Venstre: yngel (15 mm) med blommesæk mellem grus. Højre: ungfisk (3-13 cm)

Ynglen gemmer sig blandt sten og grus de første tre uger. Herefter forlades det beskyttede miljø. Kun en meget lille del af ynglen overlever og bliver til voksne fisk. Ud af 2.000 er der efter to år omkring 15 fisk tilbage - knapt 1 %.

VENDER HJEM OG HUNNERNE GYDER PÅ NY

Når smolten svømmer ned mod havet, bliver den præget til vandløbet. Det gør, at havørreden senere er i stand til at finde tilbage til gydepladsen i vandløbet, hvor den blev klækket eller udsat (kaldes for "homing"). Efter 1-4 år i havet svømmer havørreden op for at gyde for første gang. Derefter svømmer den tilbage til havet.

Oftest returnerer ørreden dog til samme gydeplads år efter år. Her er det helt almindeligt, at bækørred og havørred, som jo er én og samme art, gyder sammen. Især små lokale bækørredhanner, kaldet snigere, har ofte held til at være med til at befrugte æg fra store havørredhunner. Ørreder bliver sjældent mere end 5 år gamle, men det afhænger af fiskepresset.

SMOLTIFICERING

Efter 1-5 år i vandløbet svømmer ca. halvdelen af de unge ørreder mod havet i marts-april. Disse ørreder kaldes smolt (13-25 cm). Ved smoltificeringen sker en tilpasning til saltvand, hvor de skifter farve fra spraglet ungdragt til havørreders sølvskinnende dragt.

Den sidste halvdel af ørrederne bliver i vandløbet som bækørreder. Bækørred, havørred og søørred er altså én og samme art *Salmo trutta*, og de tre former kan formere sig indbyrdes. Søørreden findes ikke i kommunen.

